

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Tdo/19/2018
Identifikačné číslo spisu:	3816010467
Dátum vydania rozhodnutia:	21.11.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Šimonová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:3816010467.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Šimonovej a sudcov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Aleny Šiškovéj, v trestnej veci obvineného C. T., pre pokračovací obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. c/ Trestného zákona, na neverejnom zasadnutí konanom 21. novembra 2018 v Bratislave, o dovolaní obvineného proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 24. januára 2017, sp. zn. 23To/102/2016, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku, dovolanie obvineného C. T. s a o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Prievidza z 21. septembra 2016, sp. zn. 1T/116/2016 (ďalej len ako „okresný súd“ alebo „prvostupňový súd“), bol obvinený C. T. uznaný za vinného z pokračovacieho obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. c/ Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

- od presne nezistenej doby až do dňa 16. marca 2016 v okresoch Žiar nad Hronom a Prievidza, si na nezistených miestach, od neustálených osôb, bez povolenia, opakovane zabezpečoval v nezistených množstvách omamné a psychotropné látky - pervitín (metamfetamín) a marihuanu (rastlinný materiál rodu Cannabis), ktoré následne predával, alebo zadovážoval iným osobám nasledovným spôsobom:

- opakovane predával na adrese svojho prechodného bydliska v Q., na ulici Y. číslo XX/X, omamnú látku, marihuanu, C. W., nar. XX. R. XXXX, pričom dňa 10. marca 2016 tomuto predal nezistené množstvo marihuany za sumu 10 €, dňa 16. marca 2016 mu poskytol marihuanu, ktorú spoločne vyfajčili z alobalovej fajky,

- opakovane, najmenej trikrát počas mesiacov február a marec 2016 v presne nezistených množstvách, na rôznych miestach, a to aj na adrese prechodného bydliska v Q., na ulici Y. číslo XX/X, predával psychotropnú látku pervitín (metamfetamín) X. V., nar. X. R. XXXX, pričom naposledy dňa 16. marca

2016 mu na tomto mieste predal papierovú skladačku s presne nezisteným množstvom pervitínu za 30 €, ktorú X. V. odovzdal Y. U., nar. XX. E. XXXX, od ktorého bola príslušníkmi Policajného zboru Slovenskej republiky zaistená predmetná papierová skladačka, ktorá obsahovala biely prášok s hmotnosťou 0,11 gramov, pričom znaleckým skúmaním bolo zistené, že ide o metamfetamín s koncentráciou 72,4 % hmotnosti (bázy) s obsahom 81 mg čistej látky, čo zodpovedá 2 až 8 bežným jednotlivým dávkam drogy,

- opakovane v presne nezistenom čase v meste Handlová predával psychotropné látky - pervitín (metamfetamín) X. J., nar. XX. E. XXXX, pričom naposledy takto konal v priebehu od 7. marca 2016 do 13. marca 2016, kedy mu predal pervitín za sumu 20 €,

- v noci z 29. februára 2016 na 1. marca 2016 v A. nad Q., na ulici L. číslo X/X, za obytným domom, prevzal od neznámej osoby 1 kubík pervitínu (metamfetamínu), ktorý sa nachádzal v ôsmich papierových skladačkách a jednej plastovej ampulke, tzv. „pumpe“, tento pervitín doniesol na byt M. I., na ulicu L. č. X/X, kde časť z neho na byte poskytol M. I., nar. XX. Y. XXXX, Y. V., nar. X. Y. XXXX a Y. T., nar. X. E. XXXX, pričom tento pervitín aj spoločne na byte užili, zároveň počas toho vo vchode obytného domu, na ulici L. číslo X/X, predal časť z pervitínu aj Y. N. za 20 € a U. Y. za 30 €, pričom od ďalšieho predaja mu zabránili až príslušníci Policajného zboru Slovenskej republiky, ktorí dňa 1. marca 2016 o 15.00 hod. obžalovaného C. T. zadržali, pričom počas toho im obžalovaný dobrovoľne vydal 6 kusov skladačiek a plastovú ampulku, tzv. „pumpu“, s obsahom bielej kryštalickej látky, pričom znaleckým skúmaním bolo zistené, že v papierových skladačkách ide o metamfetamín v celkovej hmotnosti 0,429 gramov s priemerným obsahom 75,3 % hmotnostných psychotropnej látky, čo zodpovedá 8 až 32 bežným jednotlivým dávkam drogy a v plastovej ampulke ide o metamfetamín v celkovej hmotnosti 0,254 gramov s priemerným obsahom 73,8 % hmotnostných psychotropnej látky, čo zodpovedá 5 až 19 bežným jednotlivým dávkam drogy,

- ďalej dňa 16. marca 2016 o 20.00 hod. v Prievidzi počas osobnej prehliadky vykonávanej príslušníkmi Policajného zboru Slovenskej republiky, po predchádzajúcom poučení a výzve dobrovoľne, pre účely trestného konania, vydal 1 kus PVC vrečko s plastovým uzáverom s obsahom neznámej sušenej rastlinnej látky a následne mu boli odňaté veci: 1 kus papierovej skladačky s obsahom neznámej bielej kryštalickej látky, 1 kus plastovej injekčnej striekačky so zataveným koncom s obsahom bielej kryštalickej látky, pričom znaleckým skúmaním bolo zistené, že vo vydanom PVC vrecku sa nachádza rastlinný materiál z rastlín rodu Cannabis (konope) s hmotnosťou 4,55 gramov zodpovedajúci 241 mg čistého tetrahydrokanabinolu, čo zodpovedá 9 bežným jednotlivým dávkam drogy, v papierovej skladačke sa nachádzal biely kryštalický prášok s hmotnosťou 0,02 gramov s obsahom metamfetamínu v objeme 16 mg čistej látky, čo zodpovedá 1 bežnej jednotlivéj dávke drog, v injekčnej striekačke sa nachádzal biely prášok s hmotnosťou 0,08 gramov s obsahom metamfetamínu 72,4 % koncentrácie a s obsahom 81 mg čistej látky, čo zodpovedá 2 až 8 bežným jednotlivým dávkam drogy,

- ďalej dňa 16. marca 2016 počas prehliadky v byte číslo X., vo vchode číslo XX, v obytnom dome číslo XXXX, na Y. ulici v Q., príslušníkom Policajného zboru Slovenskej republiky dobrovoľne vydal 1 kus PVC vrečko s plastovým uzáverom s obsahom neznámej sušenej rastliny a následne mu bolo odňaté aj 1 kus PVC vrečko s plastovým uzáverom s obsahom neznámej sušenej rastliny, pričom znaleckým skúmaním bolo u 1 kusu PVC vrečka dobrovoľne vydaného C. T. zistené, že obsahuje rastlinný materiál z rastlín rodu Cannabis (konope) o hmotnosti 94,70 gramov s obsahom 5 209 mg čistého tetrahydrokanabinolu, čo zodpovedá 189 bežným jednotlivým dávkam drogy a u 1 kusu PVC vrečka odňatého obžalovanému C. T. bolo zistené, že obsahuje rastlinný materiál z rodu Cannabis (konope) o hmotnosti 32,30 gramov s obsahom 1 873 mg čistého tetrahydrokanabinolu, čo zodpovedá 65 bežným jednotlivým dávkam drogy, pričom v zmysle zákona č. 139/1998 Z. z. o omamných, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov, sú rastliny rodu Cannabis (konope) zaradené do skupiny omamných látok a látka tetrahydrokanabinol (THC) ako hlavná aktívna zložka konope je zaradená do I. skupiny psychotropných látok a metamfetamín je zaradený do II. skupiny psychotropných látok.

Obvinenému bol za to okresným súdom uložený podľa § 172 ods. 2 Trestného zákona, § 38 ods. 3 Trestného zákona, § 36 písm. l/, písm. n/ Trestného zákona, § 39 ods. 1 Trestného zákona nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov, pre výkon ktorého bol týmto súdom podľa § 48 ods. 4 Trestného zákona zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Okresný súd zároveň podľa § 76 ods. 1 Trestného zákona, § 78 ods. 1 Trestného zákona uložil obvinenému ochranný dohľad v trvaní 2 rokov.

Krajský súd v Trenčíne rozsudkom z 24. januára 2017, sp. zn. 23To/102/2016, (ďalej len ako „odvolací súd“ alebo „druhostupňový súd“), podľa § 321 ods. 1 písm. d/, písm. e/, ods. 2 Trestného poriadku zrušil rozsudok okresného súdu vo výroku o treste a pri nezmenenom výroku o vine podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku obvineného odsúdil podľa § 172 ods. 2 Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, § 36 písm. l/ Trestného zákona, § 39 ods. 1 Trestného zákona na trest odňatia slobody v trvaní 7 rokov. Odvolací súd obvineného pre výkon tohto trestu zaradil podľa § 48 ods. 4 Trestného zákona do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Pôvodné písárske chyby v rozsudku odvolacieho súdu boli opravené uznesením z 1. februára 2017, kedy došlo k doplneniu výroku o treste o ustanovenie § 39 ods. 1 Trestného zákona a uznesením z 2. februára 2017, ktorým bol opravený dátum verejného zasadnutia z 25. januára 2017 na deň 24. januára 2017 v záhlaví a tiež na konci vyhotoveného rozsudku.

Obvinený, dovolať sa nesprávnej právnej kvalifikácie skutku, porušenia práva na obhajobu zásadným spôsobom a uloženia nezákonného trestu, napadol rozsudok krajského súdu dovolaním, avšak bez právneho zástupcu, dňa 26. júna 2017.

Následne bol obvinenému opatrením okresného súdu zo dňa 29. júna 2017, pre účely dovolacieho konania, ustanovený obhajca, JUDr. Ing. Bernard Pekár, PhD. (č. l. 541). Kvalifikované dovolanie obvineného tak bolo na okresný súd podané dňa 9. augusta 2017 (č. l. 548-551). Obvinený, prostredníctvom obhajcu, odvolaním sa na dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku, poukázal na nesprávnu právnu kvalifikáciu skutku. Túto bližšie zdôvodnil nesúhlasom s pričítaním kvalifikačného znaku podľa § 172 ods. 2 písm. c/ Trestného zákona (závažnejší spôsob konania) s poukazom na § 138 písm. j/ Trestného zákona (na viacerých osobách). Podľa názoru obvineného je totiž predaj drog viacerým osobám zahrnutý už v znaku základnej skutkovej podstaty tohto trestného činu. Ak teda páchatel predáva či zadováži drogy trom a viacerým osobám, potom jeho konanie nie je možné kvalifikovať ako obzvlášť závažný zločin podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. c/ Trestného zákona. Opačný prístup (ako je tomu v posudzovanom prípade), tak podľa obvineného predstavuje porušenie ustanovenia § 38 ods. 1 Trestného zákona o zákaze dvojitého pričítania.

Obvinený s ustanovením obhajcu v osobe JUDr. Ing. Bernarda Pekára, PhD. od počiatku nesúhlasil (čl. l. 547), čo v konečnom dôsledku vyústilo do žiadosti tohto obhajcu o oslobodenie od povinnosti obhajovania obvineného z dôvodu narušenia nevyhnutnej dôvery. Okresný súd následne dňa 28. septembra 2017 uznesením oslobodil obhajcu, JUDr. Ing. Bernarda Pekára, PhD., od povinnosti zastupovania obvineného v dovolacom konaní a k rovnakému dátumu opatrením ustanovil obvinenému pre toto konanie nového obhajcu, Mgr. Jaromíra Šumu (č. l. 560-561).

Obvinený tak podal svoje finálne kvalifikované dovolanie voči rozsudku krajského súdu, ako i konaniu, ktoré vydaniu tohto rozhodnutia predchádzalo, až 27. novembra 2017. V ňom uviedol, že i napriek nesúhlasu s právnou kvalifikáciou skutku a neprimeranosťou trestu, po konzultácii so svojím obhajcom, pre prekážku vyplývajúcu z § 257 ods. 5 Trestného poriadku, predmetné dovolanie podáva len z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku.

K porušeniu práva obvineného na obhajobu zásadným spôsobom malo dôjsť tým, že odvolací súd nevyhovel žiadosti obvineného o nahradenie ustanoveného obhajcu, JUDr. Karola Porubčina, z dôvodu straty dôvery. Namiesto toho odvolací súd obvinenému „len“ určil lehotu na zvolenie si obhajcu, čo však z dôvodu insolventnosti, obvinený nemohol realizovať. Namietaný obhajca, JUDr. Karol Porubčin, tak zastupoval obvineného i vo zvyšku trestného konania. Dôvera v naposledy uvedeného obhajcu mala byť

značne narušená už pred vyhlásením obvineného o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku. Obvinený je toho názoru, že pri plne kvalifikovanom zastúpení by k jeho vyhláseniu o vine nedošlo.

S ohľadom na uvedené, obvinený navrhol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len ako „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“), aby v zmysle § 382a Trestného poriadku, § 386 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku vyhlásil, že rozsudkom krajského súdu, ako i konaním, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon v ustanovení § 43 ods. 1 Trestného poriadku v neprospech obvineného, aby zrušil rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a ďalšie rozhodnutia na zrušený rozsudok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a aby podľa § 388 ods. 2 Trestného poriadku prikázal okresnému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor Krajskej prokuratúry Trenčín podaním zo 4. januára 2018, v ktorom uviedol, že sa s ním nestotožňuje. Svoj postoj vo veci zdôvodnil tým, že prijatie obvineného vyhlásenia o vine predchádzal zákonný postup, vrátane poučenia obvineného o následkoch prijatia tohto vyhlásenia. Na otázky predsedu senátu v zmysle § 333 ods. 3 písm. c/, písm. d/, písm. f/, písm. g/ a písm. h/ Trestného poriadku obvinený odpovedal sám, bez toho, aby sa o jednotlivých odpovediach radil s obhajcom. Stratu dôvery obvinený navyše namietal až v konaní pred odvolacím súdom, a teda podľa názoru prokurátora, celkom účelovo. Odvolací súd správne odročil verejné zasadnutie a dal obvinenému možnosť zvoliť si obhajcu v stanovenej lehote, čo však obvinený nevyužil.

V zmysle uvedeného, prokurátor Krajskej prokuratúry Trenčín navrhol, aby najvyšší súd dovolanie obvineného odmietol ako nedôvodné podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku.

Prv, než sa najvyšší súd zaoberal uplatneným dovolacím dôvodom, skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie je podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 2 písm. h/ Trestného poriadku), bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobou oprávnenou na jeho podanie (§ 369 ods. 2 písm. b/ Trestného poriadku), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), že dovolanie spĺňa obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku), avšak len pokiaľ ide o výrok o treste predmetného rozsudku.

V súvislosti s výrokom o vine napadnutého rozsudku, dovolací súd poukazuje na to, že obvinený na hlavnom pojednávaní podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku vyhlásil, že je vinný zo spáchania skutku a súd jeho vyhlásenie prijal, následne súd postupoval primerane podľa § 333 ods. 3 písm. c/, písm. d/, písm. f/, písm. g/ a písm. h/ Trestného poriadku a poučil obvineného, že súdom prijaté vyhlásenie o vine je neodvolateľné a nenapadnuteľné odvolaním ani dovolaním okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku.

V tomto smere dovolací súd odkazuje na svoju judikatúru, v zmysle ktorej ustanovenie § 257 ods. 5 a ustanovenie § 334 ods. 4 Tr. por. nemožno vykladať izolovane, ale v súhrne s ďalšími ustanoveniami upravujúcimi postup v konaní o dovolaní, a to ustanoveniami § 369 ods. 1, ods. 2 a § 372 ods. 1 (veta prvá) Tr. por. V zmysle uvedeného, proti rozsudku, ktorý bol vyhlásený po prijatí vyhlásenia obvineného o priznaní viny (§ 257 ods. 5 Tr. por.) a proti rozsudku, ktorým súd schválil dohodu o vine a treste (§ 334 ods. 4 Tr. por.) dovolanie môže podať len minister spravodlivosti, a to na podnet obvineného alebo na podnet inej osoby (§ 369 ods. 1, § 371 ods. 1 písm. c/, § 372 ods. 1 Tr. por.) (uznesenie najvyššieho súdu zo 14. apríla 2016, sp. zn. 6Tdo/3/2016, publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 12/2017).

Za danej situácie je oprávnenie napadnúť dovolaním výrok o vine z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku limitované len na osobu ministra spravodlivosti, pretože ide o rozhodnutie súdu prvého stupňa (výrok o vine nebol podrobený vecnému prieskumu zo strany odvolacieho súdu). Obvinený je tak oprávnený iniciovať dovolacie konanie „len“ prostredníctvom podnetu na podanie

dovolania adresovanému ministrovi spravodlivosti podľa § 369 ods. 1 Trestného poriadku.

Dovolací súd viazaný vecnými námietkami obvineného a nie ich formálno-právnym podradením v zmysle § 371 ods. 1 Trestného poriadku a § 374 ods. 2 Trestného poriadku (viď uznesenie najvyššieho súdu zo 16. augusta 2010, sp. zn. 2Tdo/30/2011, publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 120/2012), zaoberal sa aj výhradou obvineného týkajúcou sa neprimeranosti výšky trestu odňatia slobody uloženého mu v predmetnom konaní.

V rámci svojej rozhodovacej činnosti však najvyšší súd opakovane zdôrazňuje, že v dovolacom konaní sa primeranosť uloženého trestu neskúma (viď napr. uznesenie najvyššieho súdu zo 16. januára 2013, sp. zn. 3Tdo/60/2012 alebo uznesenie najvyššieho súdu z 24. februára 2015, sp. zn. 2Tdo/11/2015).

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Trestného poriadku je daný len vtedy, ak bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa.

Obvinený bol v predmetnej veci odsúdený za skutok právne kvalifikovaný ako pokračovací obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. c/ Trestného zákona. Za tento trestný čin Trestný zákon dovoľuje uložiť páchateľovi trest odňatia slobody v rozpätí od 10 rokov do 15 rokov. Vzhľadom na prevažujúci pomer poľahčujúcich okolností (§ 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona) a aplikáciu inštitútu mimoriadneho zníženia trestu (§ 39 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Trestného zákona), však upravená zákonom ustanovená trestná sadzba v tomto prípade predstavovala rozpätie od 5 rokov do 13 rokov a 4 mesiacov. Z toho je evidentné, že odvolacím súdom uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov je trestom v rámci (upravenej) zákonom ustanovenej trestnej sadzby, a preto nemožno hovoriť ani o naplnení dovolacieho dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. h/ Trestného poriadku.

Najvyšší súd podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku toto dovolanie odmietol, pretože obvinený skutočnosťami, ktoré uviedol vo svojom dovolaní a ktoré dovolací súd mohol preskúmať, nenaplnil ani jeden z dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný